

IKKUNA
HISTORIAAN,
PERINTEET
TULEVAAN

RIIHIMÄEN
KAUPUNGINMUSEO
TOIMINTAKERTOMUS **2019**

TOIMINTA | KOKOELMAT | NÄYTTELYT | TAPAHTUMAT | HENKILÖKUNTA

SISÄLLYS

YLEISTÄ TOIMINNASTA	3
KOKOELMAT	4
Esinekokoelmat	
Valokuva-arkisto	
Asiakirja-arkisto	
Kirjasto	
NÄYTTELYT	6
Vaihtuvat näyttelyt	
Kirjastonäyttely	
Koulunkäyntiä Riihimäellä 140 vuotta	
MUSEOPEDAGOGIIKKA	8
ASiantuntijapalvelut	8
MUSEON NÄKYVYYS	9
Museo verkossa	
HANKKEET	10
Kouluruoka	
PALJO-palvelu	
Vikke – Virtuaalinen kulttuurimatkailu Kanta-Hämeessä	
Kokoelmahallinta	
Nykydokumentointi	
Virtuaalinäyttely Talvisodan aika Riihimäellä	
Riihimäen Sussex -kunnostushanke	
OSALLISTUMINEN TAPAHTUMIIN	13
TAPAHTUMAT	14
MARTTOJEN KAHVILA PESUTUPA	16
MYYNTPISTE	16
YHTEISTYÖ	16
LAHJOITTAJAT 2019	17
Yhteistyökumppanit	
HALLINTO	18
Museo kaupungin strategian toteuttajana	
HENKILÖKUNTA	19

MUSEO VERKOSSA 2019

Kotisivut

riihimaenkaupunginmuseo.fi

Entisten nuorten Riiku

kartsalla.fi

Facebook

[facebook.com/
riihimaenkaupunginmuseo](https://facebook.com/riihimaenkaupunginmuseo)

Instagram

[instagram.com/
riihimaenkaupunginmuseo](https://instagram.com/riihimaenkaupunginmuseo)

YLEISTÄ TOIMINNASTA

Riihimäen kaupunginmuseo on riihimäkeläisten oma, paikkakunnan identiteettiä ja perintöä tallentava ja vaaliva kulttuurihistoriallinen museo. Riihimäen historiaan liittyvää tiedonvälitys, näyttelytoiminta, opetus ja tutkimus ovat museon toiminnan keskiössä. Museossa sisällä ja museon idyllisessä pihapiirissä järjestettävät tapahtumat tukevat sitä.

Museokokoelmissa säilytetään riihimäkeläistä sekä Riihimäen seudulle sijoitettujen Karjalan Antrean pitäjän evakkojen aineistoa. Kokoelmamme on siis ainutlaatuinen ja vain Riihimäelle kuuluva ja sopiva.

Kaupunginmuseo toimii suojellussa, vuonna 1858 rakennetussa Ratainsinöörin talossa. Rakennus sijaitsee Riihimäen rautatienpuistossa, alueella, mistä Riihimäki-niminen paikkakunta alkoi rakentua Helsinki-Hämeenlinna-ratalinjauksen myötä 1850-luvulla. Museo on toiminut rakennuksessa vuodesta 1970 lähtien.

Museossa oli esillä vuonna 2019 perusnäyttelyn lisäksi kaksi suurempaa vaihtuvaa näyttelyä, yksi lasikuistinäyttely sekä aulanäyttelyitä. Tapahtumia eri toimijoiden kanssa järjestettiin myös museon pihamaalla. Museo toteutti myös ison virtuaalinäyttelyhankkeen.

Kaupunginmuseo on ja haluaa olla kaupunkilaisten yhteinen matalan kynnyksen museo, kollektiivinen muisti. Asiakaslähtöinen kaupunginmuseo elää ja kehittää toimintaansa ihmisten kanssa. Museoon tullaan etsimään tietoa, muistelemaan, tekemään, viihtymään ja rauhoittumaan.

Vuonna 2019 museo oli avoinna sunnuntaisin ja keskiviikkoisin 12–18 sekä usein muulloinkin, sopimuksen mukaan. Museoon pääsi tutustumaan ovikelloa soittamalla aina, kun museon henkilökuntaa oli paikalla.

RIIHIIMÄEN KAUPUNGINMUSEON ASIAKKAAT

Riihimäen historiaa huokuvassa ympäristössä sijaitseva Riihimäen kaupunginmuseo palvelee paitsi riihimäkeläisiä, niin myös paljon muitakin asiakkaita.

Museon asiakkaita ovat kaikki museoon näyttelyihin ja tapahtumiin tulevat ihmiset, kaikki museolta tietoja kysyvät, arkistoaineistoa, kuvapalvelua ja muita palveluitamme käyttävät. Myös kaikki museon sähköisiä kanavia käyttävät ihmiset ovat kaupunginmuseon asiakkaita.

Kaikki ihmiset ja organisaatiot, jotka ovat aikojen kuluessa museolle jotain lahjoittaneet ja kaikki, joiden asioita museolle on lahjoitettu ja tallennettu ovat museon asiakkaita.

Kaikki joiden kotikaupungin historiallista aineistoa museossa on tallennettuna sekä kaikki, keiden sukujuuria on Antreassa. Kaikki sellaiset, jo edesmenneetkin henkilöt ovat asiakkaitamme.

Lisäksi museon asiakkaita ovat kaikki tulevaisuuden riihimäkeläiset ja muut tulevaisuudessakin Riihimäen historiasta kiinnostuneet.

KOKOELMAT

Museotyön perusta on kokoelmatoiminnassa. Kokoelmat ovat tärkein syy museon olemassaololle, ja kokoelmat toimivat myös perustana kaikelle muulle museotoiminnalle. Riihimäen kaupunginmuseolla on kokoelmavastuu Riihimäkeen ja luovutetun Karjalan Antrean pitäjään liittyvästä aineistosta. Museo tallentaa, tutkii ja esittelee vastuulleen kuuluvaa esineistöä, valokuvia ja muuta aineistoa. Museon kokoelmapoliittinen ohjelma on päivitetty vuonna 2015.

Museo nostaa näyttelyissään esille kokoelmistaan kuhunkin teemaa sopivaa aineistoa. Kokoelmat toimivat myös tutkimus- ja lähdeaineistona.

Vuonna 2019 kartunta on pidetty minimissä. Vuoden aikana lahjoitustapahtumia oli 21. Ostoja Riihimäen kaupunginmuseossa ei tehdä. Luetteloi mattomasta aineistosta on vuo-

den kuluessa tehty poistoja, jos esineen kontekstitiedot puuttuivat.

Vuoden aikana aloitettiin Riihimäen kaupunginmuseon aineiston tallennus uuteen Collecte-kokoelmahallintajärjestelmään. Uuden järjestelmän myötä Riihimäen kaupunginmuseon kokoelmat tulevat paremmin yleisön saavutettavaksi ja kokoelmayhteistyö samaan MUISTAJA-konsortioon kuuluvien Hyvinkään kaupunginmuseon, Nurmijärven museon, Keravan museon ja Mänstälän museotoimen kanssa.

Vanhan aineiston siirtotyö jatkuu vuonna 2020. Vanhaan järjestelmään ei vuoden 2019 kuluessa enää luetteloitu objekteja.

Suurimmat yksittäiset lahjoitukset tulivat Riihimäen kaupungin liikuntayksiköltä ja Riihikodilta.

ESINEKOKOELMAT

Museoesineitä on kokoelmissa noin 19 900. Esinekokoelmiin otettiin vastaan vuoden kuluessa 21 esinettä.

Digitaaliseen tietokantaan on luetteloitu yhteensä 11 904 Riihimäki-kokoelmaan kuu-

luva esinettä. Antrea-kokoelmaan on tallentoi tu 590 esinettä digitaaliseen tietokantaan. Kaiken kaikkiaan digitaalisessa tietokannassa esineitä oli vuoden 2018 lopussa 12444.

VALOKUVA-ARKISTO

Museon huomattava valokuva- ja negatiivikokoelma sisältää noin 177 750 objektiota. Suurin osa näistä kuuluu vuonna 1915 perustetun Valokuvaamo Ilmolan kokoelmaan. Vuoden aikana lahjoitustapahtumia oli kahdeksan, kokoelma karttui 1067 valokuvalla.

Riihimäki-kokoelman kuvia on luetteloitu 23 222, joista digitaalisessa tietokannassa on 1805 kuvaa. Antrean valokuvia on luetteloitu

2423, joista digitaalisessa muodossa on 2344 kuvaa. Lisäksi museo sai lainaksi yksityishenkilöiltä valokuvia, joita skannattiin kokoelmiin ja /tai käytettiin näyttelyissä.

Vuonna 2019 valokuva-arkiston aineistoa on digitoitu. Aineisto tullaan liittämään Collecte-kokoelmahallintajärjestelmään mahdollisimman pian.

ASIAKIRJA-ARKISTO

Riihimäkeä ja Antreaa koskeva luetteloitu arkistoaineisto säilytetään Riihimäen kaupungin keskusarkistossa. Antrean arkisto on lähes kokonaan järjestetty ja luetteloitu.

Riihimäen veteraanirakennuksia ja Väinö Salosen ja Erkylän kartanon arkistokokonaisuutta säilytetään kaupunginmuseon rakennuksessa, jotta ne olisivat helpommin asiakkaiden saavutettavissa. Vuonna 2019 arkistolahjoitustapahtumia oli neljä. Collecte-tietokanta otettiin käyttöön myös arkistoaineiston tallennuksessa.

KIRJASTO

Museon kokoelmissa on käsikirjastoon kuuluvia kirjoja sekä museoesineisiin verrattavia vanhoja kirjoja. Kirjoja on yhteensä noin 5350, joista on luetteloitu 2706. Digitaalisessa tietokannassa on 873 kirjaa. Antrean liittyviä kirjoja on 82, joista 55 on digitaalisessa tietokannassa. Kokonaisnidemäärä on suurempi, sillä museolla on joitakin kirjoja useita kappaleita. Myös kirjoja aletaan luetteloimaan Collecte-tietokantaan.

Vuoden aikana kirjalahjoitustapahtumia oli kolme.

NÄYTTELYT

Museon perusnäyttely Riihimäkeläisen tarina kertoo elämästä Riihimäen seudulla kivikaudesta nykypäivään.

Perusnäyttelyssä on esillä paljon esineistöä ja valokuvia paikkakunnan syntyyn ja kehitykseen, vapaa-ajantoimintaan, rautatiehen, kulttuuriin ja elinkeinoihin liittyen. Perusnäyttely palveleekin hienosti monenlaisia museovieraita. Näyttely toimii mainiosti opastetuilla kierroksilla, jolloin opas poimii näyttelystä kullekin ryhmälle mielenkiintoisimmat kohteet. Toisaalta museovieraat saavat näyttelystä paljon irti itsenäisestikin kiertäen joko näyttelykatalogin kanssa tai antaen esineiden ja kuvien viedä mukanaan tunnelmasta toiseen.

Nykyinen perusnäyttely on ollut esillä vuodesta 1998 ja sitä on päivitetty aika ajoin.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

REESTÄ LUSIKKAAN

23.1.–25.8.2019

Hämäläis-Osakunta toteutti ensimmäisen kaupunkiin kohdistuvan esinekeruuretken Riihimäelle. Se tehtiin kaupunginhallituksen kutsamana Riihimäelle kesällä 28.5.–19.6.1961. Esinekeruuretken tuloksena Riihimäelle perustettiin lasi- ja kaupunginmuseo.

Vuoden 2019 lopulla perusnäyttelyn toinen huone uudistui osittain museon virtuaalinäyttelyhankkeen myötä. Tilassa avattiin kosketusnäytöllä tutkittava näyttely talvisodan ajasta Riihimäellä ja samalla tilan aineistoa osin vaihdettiin ja järjesteltiin uudelleen. Perusnäyttelyn Antrea-huoneen uudistamissuunnitelmia on viety eteenpäin ja työtä jatketaan vuonna 2020.

Perusnäyttely on laajentunut jo aiemmin museon piharakennukseen, missä museo-palauto Riihimäen Sussex on esillä kesäaikaan. Keväällä 2020 avattiin myös Sussexin tallin viereinen tila Pihatupa yleisölle. Tilassa esitellään kesäaikaan museon kokoelmien talonpoikaisesineistöä.

Osakuntalaiset saivat kerättyä yhteensä noin 2000 esinettä, joista 500 oli lasiesineitä. Esineistöstä pääosa on kansatieteellistä esineistöä. Niissä on paljon maataloustyökaluja ja vanhoihin riihimäkeläiskoteihin liittynyttä kalustoa. Vanhimmat puuesineet ovat mahdollisesti jopa 1700-luvulta.

Esineet sijoitettiin aluksi väliaikaisesti Eteläisen koulun museotilaksi kunnostettuun väestönsuojaan, jonka avajaisjuhlia vietettiin 12.9.1961. Varsinaista museorakennusta kansatieteelliselle museolle etsittiin vanhoista riihimäkeläisistä kiinteistöistä. Vihdoin kaupunginmuseo sai tilat kulttuurihistoriallisesti arvokkaasta Rautatiepuistosta 1970, jolloin kaupunginmuseon kokoelmat päätettiin sijoittaa vuonna 1858 rakennettuun Ratainsinööriin taloon.

Riihimäen kaupunginmuseon Reestä lusikkaan -näyttely vei takaisin vuoden 1961 keuhkoihin. Näyttely keskittyi esinekeruuretken kansatieteelliseen esineistöön. Esillä oli monipuolisesti vanhaa riihimäkeläistä esineistöä, aina reestä lusikkaan.

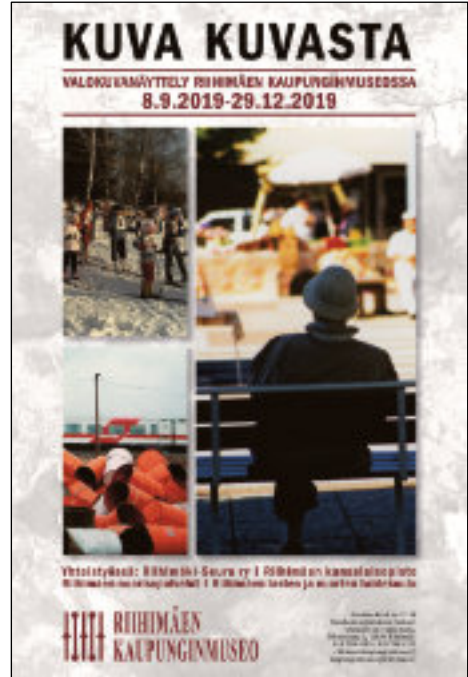
KUVA KUVASTA

8.9.–29.12.2019

Riihimäen kaupunginmuseon näyttely oli koottu Riihimäki-Seuran valokuvakilpailujen valokuvista. Riihimäki-Seura on järjestänyt valokuvakilpailuja vuosikymmenten varrella ja sittemmin kuvat on tallennettu Riihimäen kaupunginmuseon kokoelmiin. Kuvien joukosta valittiin näyttelyyn 18 kuvaa.

Näyttelyn teemoja olivat ihmiset, harrastukset, luonto, työ, liikenne ja rakennukset. Katsojaa kehoitettiin pohtimaan mitä ajatuksia tai mielikuvia kuva herätti ja millainen kuvan paikka on nyt? Kuvista heränneiden ajatusten siivittämänä toivottiin ihmisten kuvaavan uusia kuvia samoista teemoista Riihimäen alueelta. Kuvan inspiroima tuotos saattoi olla myös piirros, maalaus, askartelu, veistos tai esine. Näyttely täydentyikin syksyn kuluessa riihimäkeläisten tuoreilla teoksilla.

Näyttely toteutettiin Riihimäen kaupunginmuseon, Riihimäki-Seura ry:n, Riihimäen kansalaisopiston, Riihimäen kaupungin nuorisopalveluiden ja Riihimäen lasten ja nuorten taidetoukulan yhteistyönä.

SÄHKÖ-TEHO OY:N KUVIA

9.1.–21.4.2019, ulanäyttely

VETERAANEJA.

Jarmo Rantasen valokuvanäyttely riihimäkeläisistä sotaveteraaneista
24.4.–12.5.2019, ulanäyttely

KÄSIENI TARINA.

Kuvia ja tarinoita ikäihmisten käsistä
18.5.–15.9.2019, ulanäyttely

PEKKA RAIDAN TIFFANY-TÖITÄ

18.5.–29.9.2019, näyttely lasikuistilla

KIRJASTONÄYTTELY

KOULUNKÄYNTIÄ RIIHIMÄELLÄ 140 VUOTTA

2.9.–29.9.2019

Sähkö-Teho Oy:n kuvia

Käsieni tarina

MUSEOPEDAGOGIIKKA

Pedagogiikka on oleellinen osa nykyaikaista museotoimintaa.

Vuonna 2019 Riihimäen syntyy paikkakuntana, sen kehittyminen kauppalaan kautta kaupungiksi ja kasvaminen ovat tulleet tutuiksi lukuisille koululais- ja varhaiskasvatusryhmille kaupunginmuseolla.

Syksyllä 2019 lukuisat varhaiskasvatusryhmät sekä eka- ja tokaluokkalaiset kävivät museon Wilhelm-hiiren vieraana kuuntelemassa sadun maalaishiirestä ja kaupunkilaisihiirestä. Maalaishiiri seikkaili Riihimäellä ja lapset saivat yhdessä hiiren kanssa etsiä tunnistettavia paikkoja.

Koululaisryhmiä kävi museolla myös neiti Voudinmäen vieraana. Neiti Voudinmäki toi terveiset 1800-luvun loppupuolen Riihimäeltä ja kertoi ryhmille nuoresta, vasta syntyneestä paikkakunnasta ja ajan muutoksista.

Museolla opastettiin näyttelyihin myös monia aikuisryhmiä. Esimerkiksi maahanmuuttajaryhmät, ikäihmisten porukat ja työtoiminnan ryhmät ovat tutustuneet kaupungin historiaan museossa oppaan avulla.

Välillä kierrokseen on liitetty myös kävely Maantiellä, Riihimäen vanhimmalla kadulla.

Riihimäen kaupunginmuseolla onkin ainutlaatuinen mahdollisuus tavoittaa pala menneiden aikojen elämää keskellä kaupunkia.

Museon perusnäyttelyn yhteydessä oleva omatoiminen Wilhelm-hiiren lastenkirjas tehtävineen uusittiin jokavuotiseen tapaan. Tehtävissä tunnistettiin eriaikaisia näyttelyn esineitä vaihtoehtoja hyväksikäyttäen. Riihimäen ensimmäisen asemapäällikön Anton Wilhelm Öllerin mukaan nimetty museohiiri on seikkaillut kaupunginmuseon tapahtumissa ja toiminnassa vuoden aikana.

Perusnäyttelyä täydentävällä aistikerroksella on päässyt tutustumaan näyttelyyn näköaisesti lisäksi käyttäen myös muita aisteja.

ASIAANTUNTIJAPALVELUT

Riihimäen kaupunginmuseo on toiminut monille matalan kynnyksen tiedonhakupaikkana. Museon valokuvakokoelmiin perustuva kuvapalvelu on myös hyvin kysytty. Museon tarjoamat tietopalvelut ja muut asiantuntijapalvelut ovatkin keskeinen osa museon toimintaa.

MUSEON NÄKYVYYS

Vuoden 2019 aikana museossa vieraili 14.499 henkilöä.

Museon toiminta huomioitiin laajalti medias- sa. Näyttelyistä ja lukuisista tapahtumista kir- joitettiin mm. Aamupostissa, Hämeen Sano- missa, Riihimäen seudun Viikkouutisissa ja Ylen verkkosivuilla. Museo sai näkyvyyttä myös Yle Hämeen tv- ja radiolähetyksissä.

Media on seurannut aktiivisesti myös Riihi- mäen kaupungissa käytyä museokeskustelua, suunnitelmia siirtää kaupunginmuseo pois

Ratainsinöörin talosta ja kaupunkilaisten tem- pauksia museon nykyisen sijainnin puolesta.

Pimeyden jäljillä -haamuryhmä vieraili mu- seolla keväällä ja julkaisi vierailustaan Youtube-videon.

Riihimäen Sussex -paloauto esiintyi loppu- vuodesta Veteraanikuorma- autoseura ry:n Vetku-jäsenlehdessä kahden aukeaman ju- tussa

MUSEO VERKOSSA

Riihimäen kaupunginmuseon verkkosivuilta löytyy parhaiten perustiedot museosta.

Facebook on tärkeä museon viestintäkanava. Museon aktiivinen toiminta Facebookissa on tavoittanut paljon ihmisiä. Kaupunginmuseon Facebook-sivulla oli vuoden 2019 lopulla 1758 seuraajaa. Museo käyttää Facebookia ns. nopeaan viestintään.

Museon Facebook-sivuilla Viikon kuva -sar- jassa julkaistiin joka viikko yksi kuva museon kokoelmista. Kuvat ovat kiinnostaneet ihmisiä ja niitä on jaettu eteenpäin. Museo on myös saanut lisätietoja kuviinsa Viikon kuvien herättämien keskusteluiden myötä.

Kaupunginmuseolla on myös oma Facebook- sivusto Sussex-paloautolle. Sivustolla on ker- rottu kunnostuksen etenemisestä ja muista paloauton kuulumisista. Sussexin sivustolla oli vuoden 2019 lopussa 321 seuraajaa.

Museo julkaisee myös kuvia toiminnastaan Instagram-tiilillä.

Museon Kartsalla – Entisten nuorten Riihimäki -verkkosivusto esittelee Riihimäen

nuorisohistoriaa 1950-luvulta aina 1990- luvun lopulle saakka osoitteessa kartsalla.fi. Sivusto perustuu vuonna 2015 toteutettuun Kartsalla -hankkeeseen ja sinne on koottu mittavasti sekä kuva- että tekstiaineistoa menneiden vuosikymmenten nuoren vapaa- ajanvietosta.

Museon valokuvakokoelmia esittelevä sivusto rkmkokoelmat.fi suljettiin tietosuoj- asetuksen tullessa voimaan, koska kuvien yh- teydessä oli paljon henkilötietoja. Kuva- kokoelmat saadaan uuden Collecte- kokoelmahallintajärjestelmän myötä uudel- leen verkkoon yleisön nähtäville.

Museo on tiedottanut toiminnastaan ja kuulumisistaan Facebook-sivuillaan sekä Kotikaupunki-Riihimäki -Facebook-sivuilla, omilla verkkosivuillaan sekä Riihimäen kau- pungin verkkosivujen Ajankohtaista -palstalla ja tapahtumakalenterissa sekä Suomen Museoliiton museot.fi -sivuilla.

HANKKEET

KOULURUOKA

Riihimäen kaupungin ruokapalveluiden nykydokumentointihankkeessa kartoitettiin Riihimäen kaupungin ruokapalveluiden historiaa ja nykypäivää. Miten ruoka on valmistettu ja millainen sen reitti on ollut ruokapalveluiden keittien kattiloista koululaisten lautasille. Myös omistajamuutos oli yhtenä dokumentoinnin aiheena. Riihimäen kaupungin ruokapalvelut siirtyivät Helsingin kaupungin omistamalle palveluyhtiö Palmialle vuoden 2019 alusta.

PALJO-PALVELU

Hankkeen tavoitteena on tuottaa aineiston näkyvyyttä Finnaan ja digitaalisten palveluiden kehittämistä ja kokeilemista aineistotuottajien ja käyttäjien kanssa. Hanke jatkuu vuonna 2020.

Varkauden museoiden hallinnoimassa hankkeessa on mukana pieniä ja keskisuuria museoita ja arkistoja. Mukana oleviin museoihin kuuluvat AKSELLI -konsortion museot (Työväenmuseo Werstas, Työväen Arkisto, Kansan arkisto, Suomen Siirtolaisuusmuseo, Tekniikan museo, Kultamuseo, Helsingin yliopisto-

Nykyhetken dokumentointimenetelminä käytettiin henkilöhaastatteluita sekä valokuvia, jotka tallennetaan museon kokoelmiin. Lisäksi kaupunginmuseo keräsi myös ruokapalveluiden käyttäjien muistoja. Jo edellisenä syksynä 2018 museon kokoelmiin tallennettiin aineistoa (esineistöä eri vuosikymmeniltä, lehtileikkeitä, valokuvia ja muistiinpanoja) keskuskeittiöltä.

museo, Päivälehdessä museo), KANTAPUU -konsortion museot (Lusto – Suomen Metsä-museo, Pielisen museo, Nurmeksien kaupungin museot, Suomen Metsästysmuseo, Ilomantsin museot, Lapin Metsä-museo), MUISTAJA -konsortio museot (Keravan taide- ja museokeskus Sinkka, Hyvinkään kaupunginmuseo, Nurmijärven museo, Mäntsälän museotoimi, Riihimäen kaupunginmuseo) ja PIIPUN JUURELLA -konsortion museot (Visavuoren museo, Forssan museo, Varkauden museot).

VIKKE – VIRTUAALINEN KULTTUURIMATKAILU KANTA-HÄMEESSÄ

Vikke-hanke on kehittänyt kulttuuriin liittyvien tarinoiden ja visualisoinnin tuotteita ja palveluita Kanta-Hämeessä. Hanke lisää alueen kohteiden näkyvyyttä ja houkuttelee matkailijoita historiallisesti ja kulttuurisesti kiehto-

vaan maakuntaan. Hankkeessa luodaan myös virtuaalinen pelialusta, joka lisää alueen tunnettuutta ja opastaa matkailijoita uusien menetelmin. Hanke jatkuu vuonna 2020.

KOKOELMAHALLINTA

Museo on jatkanut kokoelmahallinnan uudistamistyötä yhdessä Muistaja-konsortion muiden museoiden eli Hyvinkään kaupunginmuseon, Keravan museon, Mäntsälän museotoimen ja Nurmijärven museon kanssa.

Collecte-tietokannan toiminnallisuuksista on käyty neuvotteluita järjestelmätoimittajan sekä yhteistyömuseoiden kanssa. Tietojen siirtäminen vanhasta järjestelmästä uuteen on ollut käynnissä vuonna 2019.

NYKYDOKUMENTOINTI

Riihimäen kaupunginmuseo dokumentoi Lähiofest -tapahtuman Peltosaarella 17.5.2019 sekä purkutuoimion saaneen Peltosaaren koulun kiinteistöt. Koska Riihimäen kaupunki luopui omasta keskuskeittiöstään ja ulkoisti ruokapalvelut, museo järjesti myös kouluruokakyselyn kaupunkilaisille.

VIRTUAALINÄYTTELY TALVISODAN AIKA RIIHIMÄELLÄ

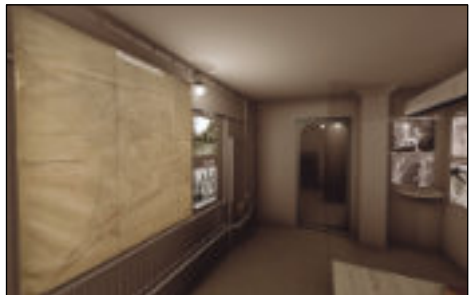
Riihimäen kaupunginmuseo sai Museoviraston innovatiivisten hankkeiden avustuksen museon pihan väestönsuojan 3D-mallintamiseen ja mallinnokseen sijoittuvan Talvisodan aika Riihimäellä -virtuaalinäyttelyn tuottamiseen. Hanke toteutettiin yhteistyössä Hamkin Tieto- ja viestintätekniikan koulutusohjelman kanssa. Osa teknisestä toteutuksesta on tehty opintokokonaisuuden moduuleissa opintotöinä, mutta virtuaalisen näyttelyn rakentamisen kokonaisuuden teki AMK-opiskelija, projektityöntekijä Teemu Knuutila. Sisällön kokosi FK projektitutkija Antero Heiskala

Talvisodan alkamisesta tuli 30.11.2019 kuluneeksi 80 vuotta. Riihimäki rautatieliikennesteyssasemana, varuskunta- ja aseellisuuspaikkakuntana oli yksi pommitetuimmista paikkakunnista. Talvisodan aikana kauppaan pudotettiin yli 4 000 erilaista pommia.

Taloja sortui ja paloi, ratapiha ja rautatie vaurioituivat useaan kertaan ja teollisuuslaitokset saivat pahoja vaurioita.

Riihimäen kaupunginmuseon pihan vanha väestönsuoja on herättänyt vuosikymmenten varrella paljon kiinnostusta. Virtuaalinäyttelyn myötä ihmisillä on mahdollisuus päästä kiinnostavaan, mutta suljettuun, sokkeloiseen ja salaperäiseen tilaan sisään virtuaalisesti. Riihimäen kaupunginmuseorakennuksen ikkunasta on suora näköyhteys pihan väestönsuojalle. Ikkunan viereen sijoitetulta näytöltä näyttelyvieras pääsee sisään 3D-mallinnettuun väestösuojaan.

3D-mallinnetun väestösuojan käytävät ja huoneet toimivat näyttelytilana. Näyttelyn kuvatauluja valitsemalla kuvat avautuvat isompina ja teemasta löytyy lisätietoa.

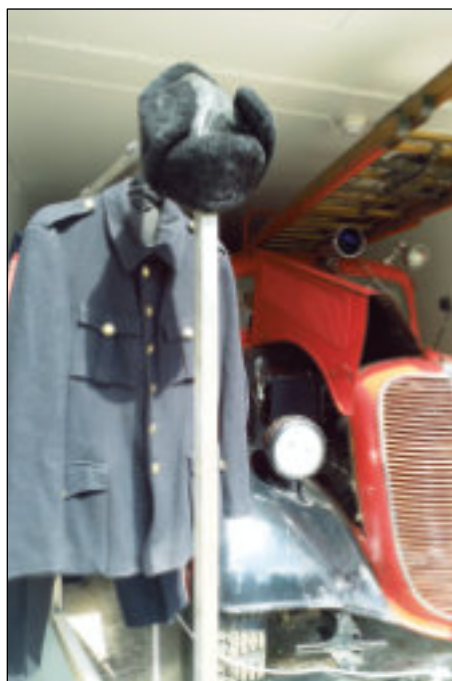
RIIHIMÄEN SUSSEX -KUNNOSTUSHANKE

Riihimäen kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluvan Fordson Sussex 1937 -paloauton säilytävää kunnostusta jatkettiin vuonna 2019. Tärkeimmät työkohteet sisälsivät auton alustan puhdistusta sekä sähkölaitteiden ja -johdotusten korjausta.

Kaasuttimen vuodot estivät ajamisen, eikä osien väljyyden sekä valun haurauden takia korjaukset onnistuneet tarpeeksi hyvin. Lopulta päädyttiin hankkimaan uustuotantoa oleva oikean tyyppinen Stromberg 97 -kaasutin, joka löytyi kotimaisen toimittajan kautta. Käyntiongelmia saatiin näin korjattua.

Vuoden mittaan järjestettiin muutamia vapaaehtoisten talkooiltoja. Auton säilytysolosuhteita seurattiin aktiivisesti.

Kesäkaudella Sussexin tallin ovet olivat avoinna aina museon ollessa yleisölle avoinna. Autoa esiteltiin muulloinkin pyynnöstä.

OSALLISTUMINEN TAPAHTUMIIN

Syyskuussa Sussex osallistui Riihimäen VPK:n 125-juhlavuoden palokuntaparaatiin Riihimäen keskustassa, kunniapaikalla ajoneuvo-osaston kärjessä.

Museon neiti Voudinmäki esitteli museon toimintaa Ikääntyvien messuilla Riihimäen urheilutalolla 9.10. yhdessä Riihimäen taidemuseon kanssa.

Museon Wilhelm-hiiri luki Joulukadun avajaisissa Joulun sanoman.

Talvisodan aika Riihimäellä -hankkeen työntekijät esittelivät hankkeen teknisiä ratkaisuja ja sisältöä Suomen Museoliiton järjestämässä Näyttelycafe -tilaisuudessa Sako oy:n tiloissa.

TAPAHTUMAT

- Su 3.3.** Perinnelaskiainen
20.-21.4. Riihimäen Pääsiäinen
La 18.5. Museoiden yö
To 13.6. Päivätanssit Öllerin lavalla. Järj. Rakas Seniori Riksu
Su 16.6. Tanssit Öllerin lavalla: Raimo Turtiainen ja Pojat
Su 7.7. Swing ja suvi: Harpo Jazz Band museon salissa
Ke 10.7. Valtakunnallisen kuvataidepäivän Suuri maalaustapahtuma. Järj. Riihimäen kuvataiteilijat ry.
Su 14.7. Nostalgiapiknik
Su 21.7. Tomi Paldaniuksen konsertti: Kesän tunnelmia kitaran sävelin
Su 28.7. Tanssit Öllerin lavalla: Kunnan pojat
Su 11.8. Kansallispukutuuletus. Järj. Riihimäen kansantanssijat ry.
Pe 23.8. Taiteiden Yö
Su 25.8. Tanssit Öllerin lavalla: Kaisa-Mari Ruokolainen ja Foxpop
Su 8.9. Rakas Riksu -tapahtuma
Ke 11.9. Riihimäki-päivä
Su 15.9. Puhetta valokuvista. Vilja Tamminen, Jutta Taipale ja Tiia Orivuori
La 30.11. Talvisodan aika Riihimäellä -virtuaalinäyttelyn avajaiset ja esittely
Ke 4.12. Talvisotapeli yht. työssä Harjunrinteen koulun kanssa
Su 8.12. Riihimäen kaupunginmuseon Joulupolku

Lisäksi museolla on vietetty kutsuvierastilaisuuksia sekä Sussex-talkoopäiviä. Museo järjesti myös tilauksesta useita lasten ohjelmallisia museosynttäreitä ja museolla on järjestetty eri tahojen tapaamisia, kokoontumisia ja kokouksia.

MARTTOJEN KAHVILA PESUTUPA

Riihimäen Martat ry:n kesäkahvila oli avoinna sunnuntaisin klo 12–16 2.6.–8.9. välisenä aikana piharakennuksessa entisen saunan pesutuvan tiloissa.

Kahvilasta sai ostaa mm. kahvia, virvokkeita, Marttojen tekemiä leivonnaisia ja lahjatavaraa. Marttojen Pesutupa oli avoinna myös 18.5. Museoiden yö -tapahtumassa, 13.6. päivätansseissa, 10.7. Valtakunnallisessa kuvataidepäivässä, 23.8. Taiteiden yössä 24.8. Pyöräilytapahtumassa, 7.9. Taiteiden yö-tapahtumassa sekä myyjäisten merkeissä museon Joulupolku -tapahtuman yhteydessä 8.12.

Kesäkahvila Pesutuvan 20v päivää juhlittiin sunnuntaina 28.7. ilmaisten pullakahvien kera.

MYNTIPISTE

Museon myyntipisteessä on ollut myynnissä kirjoja ja muita julkaisuja, postikortteja, museoon ja Riihimäkeen liittyviä esineitä sekä julisteita.

Tapahtumien aikaan on tuotemyynnissä järjestetty erilaisia alennuskampanjoita.

Omien tuotteiden lisäksi museon myyntipisteessä on ollut myynnissä myös mm. Riihimäen taidemuseon, Riihimäki-seuran ja Riihimäen postimerkkeilijöiden tuotteita.

YHTEISTYÖ

Museon toiminnassa on yhteistyö eri tahojen kanssa vahvalla sijalla. Suurimmat tapahtumat kuten laskiais-, pääsiäis-, Rakas Riksu- ja joulutapahtumat sekä Museoiden yö sekä Nostalgiapiknik olivat useiden eri toimijoiden tiivistä yhteistyötä. Museon pihapiirissä ovat myös muut tahot järjestäneet tapahtumia, sekä yhteistyössä museon kanssa että itsenäisesti.

Museon kokoelmia ja arkistoja hyödynnettiin myös oman museon ulkopuolella. Museon valokuvakokoelmia käytettiin Ylen ja paikallislehtien artikkeleissa ja Timo Salmisen Riihimäen Kaukolämpö Oy:n historiaa käsittelevässä kirjassa sekä Tuomas Hopun kirjassa: Tampereen taisteluista Pälkäneelle ja Hauholle. Etelä-Pohjanmaan ensimmäinen reservipataljoona vapaussodassa sekä Riihimäen uimahallin syntymäpäivänäyttelyssä, Rapu ry:n verkkosivuilla ja Riihimäen seurakunnan esityksissä. Myös monet yksityiset henkilöt tilasivat kuvia omaan käyttöönsä.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

- Aamuposti
- Forssan museo
- HAMK, Tietoja viestintäteknikka
- Hämeenlinnan kaupunginmuseo
- Lions Club Kara
- MUISTAJA-museot
- Paikalliset muusikot ja yksityishenkilöt
- PALJO -hankkeen museot
- Pompoti
- Riihimäen Kansantanssijat ry
- Riihimäen kaupungin kaavoitusyksikkö
- Riihimäen kaupungin kulttuuripalvelut
- Riihimäen kaupungin nuorisopalvelut
- Riihimäen kaupungin vanhuspalvelut
- Riihimäen kaupunginkirjasto
- Riihimäen Martat ry
- Riihimäen taidemuseo
- Riihimäen Teatteri
- Riihimäen seurakunta
- Riihimäen kaupungin lasten ja nuorten taidekoulu
- Riihimäen Rautatienpuiston asukasyhdistys Rapu ry
- Riihimäen Rintamaveteraanit ry
- Riihimäen Sotaveteraanit ry
- Riihimäen VPK
- Riihimäki-Seura ry
- Samuli Parosen Seura ry
- Sotainvalidien Veljesliiton Riihimäen osasto ry.
- Suomen lasimuseo
- Suomen Metsästysmuseum
- Valtakunnallinen työväentalomuseo
- Yle Häme

LAHJOITTAJAT 2019

- Atte Alhainen
- Helena Hajanti
- Arvo Henttosen perikunta/ Raakel Henttonen
- Anna Kaisu Hurmeen kuolinpesä
- Jukka Jalo
- Kaisa Koivisto
- Raija Liimatainen
- Heidi Loukola
- Mika Myyryläinen
- Lotta Nuotio
- H.G. Paloheimo Oy, Marko Toppi
- Riihimäen kaupunki arkisto, Maiju Kingelin
- Riihimäen kaupunki keskushallinto, Minna Tiainen
- Riihimäen kaupunki hallinto, kulttuuri ja matkailu, Anna Vesén
- Riihimäen kaupunki liikunta- ja hyvinvointipalvelut, Kati Hämäläinen-Myllymäki
- Riihimäen kaupunki puisto-osasto, Aulis Lehtiö
- Matti Saastamoinen
- Birgitta Suursalmi
- Tuula Toivonen
- Merja Viitaharju
- Vuoksen säätiö / Raakel Henttonen

HALLINTO

Vuodesta 2011 lähtien Riihimäen kaupungin museo ja Riihimäen taidemuseo ovat muodostaneet yhdessä Riihimäen kaupungin museot -yksikön. Se kuului osana Riihimäen kaupungin kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueeseen 31.7.2019 saakka. Organisaatiomuutoksen myötä muodostettiin elinvoimapaalvelut, joka aloitti toimintansa 1.8.2019 elinvoimajohtaja Mika Herpiön johdolla. Elinvoimapaalveluihin kuuluvat kartta- ja tonttipalvelut, kaavoituspalvelut, ympäristönsuo-

jelu- ja rakennusvalvontapalvelut, kulttuuri-palvelut, liikuntapalvelut ja museopalvelut (Riihimäen kaupungin museo, Riihimäen taidemuseo ja Suomen lasimuseo). Museopalvelujen päällikkönä toimii elinvoimajohtaja Mika Herpiö. Elinvoimapaalvelujen toimintaa ohjaa sivistys- ja hyvinvointilautakunta.

Riihimäen kaupungin museot -yksikön päällikkönä toimii johtava intendentti Helena Lindstén.

MUSEO KAUPUNGIN STRATEGIAN TOTEUTAJANA

Museo noudattaa kaikessa toiminnassaan vuonna 2017 voimaantullutta kaupungin strategiaa. Toiminnan lähtökohtana on asukkaiden ja yritysten hyvinvointi. Kaupungin museo on merkittävä matalankynnyksen kohtaamispaikka.

Museo osallistuu toiminnallaan kaupunkikuvan kehittämiseen, kaupungin positiivisen imagon ja näkyvyyden rakentamiseen sekä kaupungin vetovoiman edistämiseen. Valta-kunnallista positiivista näkyvyyttä tuovat näyttelyiden ja toiminnan uutisointi (tv, radio ja lehdet). Positiivista näkyvyyttä tuovat laadukas näyttelytoiminta, lainat kokoelmasta muihin museoihin sekä kovalainat julkaisuihin.

Kaupungin museo on mukana edistämässä digitaalista toimintakulttuuria. Museo on siirtynyt uuteen Collecte-kokoelmanhallintaohjelmaan ja yhteistyötä tehdään samassa konsortiossa olevien Keski-Uudenmaan museoiden kanssa. Collecten myötä kokoelmia saadaan myös Finna-tietokantaan. Museolla on myös nuorisokulttuurista kertova verkkonäyttely www.kartsalla.fi sekä omilla verkkosivuilla vuonna 2019 avattu Riihimäki sata vuotta sitten ja nyt -verkkonäyttely. Lisäksi museo on ollut mukana useiden Riihimäen historiaa käsittelevien verkkosivustojen tekemisessä.

Museon toiminnassa edistetään kiertotaloutta ja noudatetaan kaupungin strategian

mukaista pyrkimystä pienimmän hiilijalanjäljen kaupungiksi sekä toimitaan asukkaiden ja osaajien kohtaamispaikkana: tiiviin kaupunkirakenteen keskellä, paikkakunnan historiallisessa miljöössä kohtaa ihminen sekä hämäläisen luonnon että muita ihmisiä.

Kaiken toiminnan lähtökohtana on eri-ikäisten asiakkaiden hyvinvointi. Museo tarjoaa museokasvatusta ja tapahtumia erityisesti lapsille, ikä-ihmisille ja erityisryhmille sekä toimii tärkeinä vapaa-ajan, oppimisen ja sivistyksen tiloina kaikille ikä-ryhmille: ennen kaikkea museo on tärkeä hyvinvoinnin edistäjä.

Yhteisöllinen toiminta on Riihimäen kaupungin museon vahvuus. Museon näyttely-, kokoelma-, tapahtuma-, museokasvatus- ja kehittämistyö osallistavat, mahdollistavat ja vastaavat kuntalaisten toivomuksiin. Asukkaat, asiakkaat ja sidosryhmät ovat kytketty mukaan kaikkeen museon toimintaan. Museo tekee yhteistyötä muiden kulttuurilaitosten, yhdistysten ja toimijoiden kanssa.

Riihimäen kaupungin museo vastaa myös kaupungin toimintaa ohjaaviin arvoihin: Toiminta on reilua, rohkeata ja ripeätä. Kustannustehokkaalla toiminnalla, luovuudella ja mukautuvaisuudella museoissa tehdään pienillä resursseilla isoja asioita, yhdessä kaupunkilaisten kanssa heidän ja alueen yritysten hyväksi.

HENKILÖKUNTA

VAKITUISET:

Helena Lindstén, johtava intendentti

Päivi Yli-Karhula, museoamanuenssi, työvapaalla 31.5. saakka

MÄÄRÄAIKAISET:

Eeva-Maria Viskari, vs. museoamanuenssi 31.5. saakka

Antero Heiskala, projektitutkija 3.6.–2.10.2019

Teemu Knuuttila, projektityöntekijä 2.9.2019–10.1.2020

Meea Morelius, järjestelyapulainen -6.1.2019

Veli-Matti Sirkiä, järjestelyapulainen -8.4.

Jarmo Saajos, järjestelyapulainen -9.3.2019

Satu Vähäkainu, järjestelyapulainen 7.1.–6.4.2019

Jukka-Pekka Laakso -22.1.2019 8 h/vko

Tiina Numminen -31.6.2019 16h/vko

Timo Huittinen -31.12.2019 16h/vko

Jaana Rantalainen, museoassistentti/avoinnapitäjä/
järjestelyapulainen 8.2., 4.3., 20.–21.4, 20.5., 10.6., ja
1.7.–31.12. (13h/vko)

Eeli Helin, projektityöntekijä/avoinnapitäjä 7.1. 7.2. 14.4.,
20.4., 28.4., 5.5., 26.5., 2.6., 9.6., 16.6., 26.6., 30.6.

Heini Numminen 16.5.2019, työnseuraamispäivä,
Hyria Säätio

**RIIHIMÄEN
KAUPUNGINMUSEO**

Öllerinkatu 3, 11130 Riihimäki
040 330 4115 tai 040 330 4117
riihimaenkaupunginmuseo.fi
kaupunginmuseo@riihimaki.fi